

TLAČOVÁ SPRÁVA

**MMB:
ČLOVEK ČLOVEKU JE KONCEPČNE NEŠTANDARDNOU
VÝSTAVOU VZNEŠENÝCH IDEÍ A MYŠLIENOK**

Bratislava 28. októbra 2022. Múzeum mesta Bratislavy (MMB) otvára koncepčne neštandardnú výstavu *Človek človeku. Karel Koch a Dušan Jurkovič*, ktorú pripravilo v spolupráci s Vysokou školou umeleckopriemyslovou v Prahe. Výstava v niekoľkých tematických častiach približuje myšlienkový svet a životnú filozofiu uznávaného lekára Karla Kocha a jeho priateľa, architekta Dušana Jurkoviča. Spoločný dialóg oboch aktérov sa zhmotnil najmä v projekte známeho súkromného sanatória na bratislavských Palisádach. Výstava však odhaľuje omnoho viac.

Karla Kocha a Dušana Jurkoviča spájalo osobné priateľstvo, činnosť, spoločenská angažovanosť, vysoko nastavené morálne zásady i účasť v protinacistickom odboji počas druhej svetovej vojny. Popri profesijnej praxi a vlastných podnikateľských aktivitách nebolo Kochovi ani Jurkovičovi nikdy ľahostajné spoločenské a politické dianie. Svoj kapitál – finančný, spoločenský, kultúrny či intelektuálny – využívali okrem vlastného profitu i na podporu znevýhodnených či prenasledovaných skupín obyvateľstva (fyzicky hendikepovaných, politicky perzekvovaných či sociálne slabších). Karel Koch sa okrem iného silne zasadzoval za lepšie podmienky pre hendikepovaných, v rámci jeho súkromného sanatória bolo napríklad poskytované aj bezplatné ošetrovanie pre pacientov vo finančnej núdzi.

Koncept výstavy *Človek človeku. Karel Koch a Dušan Jurkovič* pracuje najmä s atmosférou priestoru, okrem iného aj prostredníctvom digitálnej vrstvy. „Najväčšou výzvou pre múzeum je sprostredkovať návštevníkom a návštevníckam myšlienkový svet jednotlivca a ducha doby, v ktorej žil. Na výstave *Človek človeku* sa to kurátorkám a kurátorovi podarilo – na základe zmyslových vnemov sprítomňujú myšlienkový a názorový svet lekára Karla Kocha, do ktorého patril aj architekt Dušan Jurkovič. Ide o projekt, v ktorom ‚vystavujeme‘ idey a myšlienky – v celej ich nahote a hĺbke. Ich aktuálnosť i s odstupom desaťročí svedčí o veľkosti Kochovej osobnosti, pričom najsilnejšie vyznieva idea humanizmu a spätosti s prírodou,“ hovorí Daniel Hupko, vedúci odborného oddelenia MMB a odborný spolupracovník výstavy.

Výstava chce takisto podnietiť divákovu aktivitu a záujem nielen o verejný priestor, kladie otázky a kriticky otvára množstvo tém bez toho, aby poskytovala jednoznačné odpovede. „Jedna z výstavných sál je venovaná Kochovým myšlienkam, ktoré sa v priestore objavujú v textovej i vo zvukovej podobe a sú sprevádzané vizuálnym materiálom, ktorý sa viaže k rodine a osobe Dušana Jurkoviča. Tematické celky a obrazové krajiny otvárajú komplexné témy identity, etiky, hodnoty, kvality či originality, ktoré so životom a s tvorbou Karla Kocha a Dušana Jurkoviča veľmi úzko súvisia,“ hovorí autorka konceptu a kurátorka výstavy Jitka Škopová.

Ďalšia časť výstavy je venovaná projektu súkromného Kochovho sanatória, ktoré navrhoval Dušan Jurkovič a ktorého koncept odráža vzájomný dialóg oboch aktérov. Jeho významnou súčasťou je aj príľahlá dendrologicky bohatá záhrada, ktorá poskytovala útočisko na načerpanie fyzických i psychických síl. Tento koncept odráža dominantné Kochovo presvedčenie o liečivej sile prírody a jej pozitívnom vplyve na duševné a fyzické zdravie.

Názov výstavy *Človek človeku* odkazuje na ústredný motív Kochovho myslenia: najvyšším poslaním človeka je ľudskosť, ktorá má byť napĺňaná v bezpodmienečne ľudskom konaní a v službe druhému človeku. Toto úslovie pripomína Goetheho slová,

MÚZEUM
MESTA
BRATISLAVY
CITY
MUSEUM
BRATISLAVA

na ktoré sa Karel Koch vo svojich textoch opakovane odvoláva: „*Sám považujem za možné, že ľudskosť konečne zvíťazí, obávam sa však, že vtedy bude zo sveta obrovský lazareť, v ktorom bude človek človeku ľudským ošetrovateľom!*“ Inými slovami povedané, než si ľudstvo uvedomí zmysel tejto najvyššej hodnoty, napáchané škody môžu byť nesmierne. V ten moment bude ľudskosť jediným liekom. Toho boli Karel Koch i Dušan Jurkovič svedkami ako aktívni aktéri oboch svetových vojen a povojnového obdobia a sme toho svedkami aj dnes.

Výstava je súčasťou výskumného projektu *Průmysl a umění: Opomíjené regionální osobnosti podnikatelů coby hybatelů hospodářského pokroku Československa, jejich význam a spolupráce s umělci, architektky a designéry*, financovaného z programu na podporu aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja národnej a kultúrnej identity na roky 2016 - 2022 (NAKI II) Ministerstva kultúry Českej republiky. Popri téme Karla Kocha a Dušana Jurkoviča prezentovanej v Múzeu mesta Bratislavy projekt zahŕňa ďalšie tri výstavy: Marie Fišerová-Kvěčková v Zlíne, Binkovci a Josef Gočár v Pardubiciach, Josef Sochor a František Kysela v Kutnej Hore.

Vernisáž výstavy: 28. 10. 2022

Trvanie výstavy: 28. 10. 2022 – 26. 2. 2023

Výstavná sieň, Stará radnica, Múzeum mesta Bratislavy, Hlavné námestie 1, Bratislava

Otvorené: UT – NE, 10.00 – 18.00 h

Kurátorky a kurátor výstavy:

Jitka Škopová, Alena Kotyza, Dominika Grygarová, Tomáš Zapletal

Autorka koncepcie výstavy:

Jitka Škopová

Odborná spolupráca za Múzeum mesta Bratislavy:

Daniel Hupko, Marta Janovičková, Vladimír Krajčovič

Spríevodný program

Štvrtok 28. 10. 2022 / 18.00

Komentovaná prehliadka výstavy

Piatok 18. 11. 2022 / 17.30

Karel Koch: filozofujúci lekár a majster pacientovej duše v kontexte súčasného vedeckého výskumu a praxe / prednáška

Sobota 17. 12. 2022 / 14.00

Od secesie k modernizmu. Po stopách Dušana Jurkoviča / komentovaná prechádzka Bratislavou

Štvrtok 12. 1. 2023 / 17.30

Kochova záhrada – ako ďalej? / diskusia

Utorok 14. 2. 2023 / 17.30

Architektúra sanatórií a liečebných domov v období prvej republiky / prednáška

MÚZEUM
MESTA
BRATISLAVY
CITY
BRATISLAVA

Viac informácií na: www.mmb.sk / www.prumysl-umeni.cz / www.umprum.cz

Kontakt pre médiá:

Katarína Selecká

Vedúca oddelenia komunikácie a marketingu

katarina.selecka@bratislava.sk

+421 2 5910 08 38 alebo 0904 283 825

O MMB:

Múzeum mesta Bratislavy s viac ako 150-ročnou tradíciou funguje nepretržite od roku 1868. Rozsahom svojho zbierkového fondu – spravuje približne 140-tisíc zbierkových predmetov – patrí medzi najväčšie múzeá na Slovensku. Dokumentuje históriu Bratislavy od jej najstaršieho obdobia a pod jeho správu patrí deväť historických lokalít z rôznych období, rôzneho charakteru a významu: Stará radnica, Apponyiho palác, Michalská veža, hrad Devín, Antická Gerulata (ktorá je od júla 2021 súčasťou UNESCO), Lekáreň u červeného raka, Dom u Dobrého pastiera, Múzeum J. N. Hummela a Múzeum A. Fleischmanna. Súčasťou zbierkového fondu je i hodnotný súbor literárnych zbierok, ktoré tvoria pozostalosť Janka Jesenského, a samostatná zbierka Literárny fond. MMB sa v rámci svojej programovej štruktúry usiluje atraktívnou, modernou a progresívnou formou cez historické súvislosti otvárať témy rezonujúce aj v súčasnosti. Prináša aj moderné podujatia, ktoré zasadzuje do historických lokalít pod svojou správou a prepája ich s nimi.

MÚZEUM
MESTA
MUSEUM
BRATISLAVY
CITY
MUSEUM
BRATISLAVA